

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/1/2019
Identifikačné číslo spisu:	9518100196
Dátum vydania rozhodnutia:	05.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9518100196.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obžalovaného M. U. trestne stíhaného pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona formou účastníctva ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 5. marca 2019 v Bratislave o odvolaní obžalovaného M. U. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. novembra 2018, sp. zn. BB-3T 34/2018 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného M. U. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 27. novembra 2018, sp. zn. BB-3T/34/2018 bol obžalovaný M. U. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. formou účastníctva ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v priebehu mesiacov máj až do 20. júna 2010 sa odsúdení I. C., V. G., M. I. a obžalovaný M. U. a minimálne jedna ďalšia nestotožnená osoba vystupujúca pod menom „K.“ spojili za účelom usmrtenia N. I. z U., kde za týmto účelom vytvorili organizovanú skupinu, vopred si naplánovali a rozdelili medzi sebou úlohy, spáchanie trestného činu koordinovali a skutok prebehol tak, že niekedy v mesiaci máj 2010 na presne nezistenom mieste na území Trnavského alebo Nitrianskeho kraja si I. C. objednal za finančnú odmenu v presne nezistenej výške a z doposiaľ presne nezisteného dôvodu súvisiaceho s osobnými vzťahmi u V. G. a M. U. vraždu N. I. nar. XX. N. XXXX z U., pričom na základe takto objednanej vraždy N. I. jej vykonanie následne ďalej organizovali a riadili V. G. a M. U. za účasti I. C. a to tak, že zabezpečili ďalších ľudí, a to C. S., nar. XX. N. XXXX, M. I. a doposiaľ presne nestotožnenú osobu pod menom „K.“, konajúcich na ich pokyny, pričom C. S. prostredníctvom I. C., nar. XX. B. XXXX a ďalších neznámych osôb zabezpečil osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia 2, svetlej farby, ktoré v konečnom dôsledku po úpravách malo karosériu typu sedan, evidenčné číslo C. XXXZ. a VIN číslo motora U a taktiež osobne riadil obhliadky vytipovaných miest vykonania vraždy v U. a

únikové trasy, ktoré mu predtým ukázal I. C., na čom sa zúčastnili „K.“ a M. I. a všeobecne inštruoval „K.“ ako objednaného strelca a M. I. ako objednaného vodiča o miestach pohybu N. I., M. I. zabezpečil zbraň a to útočnú pušku Sa vz. 58 so sklopnou pažbou, a následne dňa 20. júla 2010 v ranných hodinách M. I. a „K.“ boli motorovým vozidlom používaným ako taxi riadeným M. Y., nar. XX. S. XXXX, na pokyn a pod dohľadom V. G. odvezení po ceste z Trnavy cez Hlohovec do Topolčian, kde vystúpili v čase medzi 07.00 až 08.00 hod. v blízkosti nadjazdu v meste, prestúpili do vyššie popísaného motorového vozidla zn. Octavia, ktoré bolo prichystané a odparkované pod týmto nadjazdom a potom v čase okolo 08.40 hod. na tomto motorovom vozidle na I. ulici v U. počas jazdy pri predbiehaní osobného motorového vozidla zn. Mercedes Benz S 500, ev. č. U. z jeho ľavej strany spolujazdec vodiča M. I., osoba vystupujúca pod menom „K.“, vystrelil viacero rán z útočnej pušky Sa vz. 58 so sklopnou pažbou, ktoré smerovali na predbiehané vozidlo a najmenej dvoma ranami zasiahli jeho vodiča N. I., čím mu spôsobili strelné poranenia v oblasti hlavy s masívnym krvácaním do mozgu a devastčné poranenie druhého prsta ľavej ruky, na následky ktorých dňa 20. júla 2010 v čase o 11.00 hod v NsP Topolčany zomrel, bezprostredne po skutku sa M. I. s „K.“ odviezli na použítom motorovom vozidle z Topolčian do rekreačnej oblasti Duchonka, kde toto vozidlo odstavili a odtiaľ boli odvezení do Hlohovca s tým istým vozidlom taxislužby, ktoré ich v ranných hodinách priviezlo do Topolčian.

Obžalovanému M. U. bol za to uložený podľa § 144 ods. 2, § 34 ods. 5 písm. b), § 38 ods. 2, ods. 8 veta posledná, § 36 písm. j), § 37 písm. f) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený i ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zároveň obvineného zaviazal aj spolu s ďalšími už odsúdenými - I. C., V. G. a M. I. spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. škodu vo výške 31.245,86 Eur a poškodenej obchodnej spoločnosti UNIQA poisťovňa, a. s. spôsobenú škodu vo výške 375,59 Eur. Poškodení Sociálna poisťovňa a Carnivoro, s. r. o. boli podľa § 288 ods. 1 Tr. por. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že Ústavný súd Slovenskej republiky, ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach žiadnym spôsobom nespochybnili vykonané dokazovanie v predmetnej veci, jeho zákonnosť ani právne posúdenie prípadu a aj z toho dôvodu všetky úvahy súdu, ktorými analyzoval vykonané dôkazy dňa 29. júna 2012, boli produkované aj v rámci tohto rozsudku, doplnenie dokazovania totiž relevanciu vyššie uvádzaných faktov nijak nespochybnilo. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky ohľadne objektivizovania situácie týkajúcej sa „utajeného svedka č. 2“ bol však pre dovolací súd záväzný a v plnom rozsahu ho akceptoval. Aj z toho dôvodu i tento súd konštatoval, že je nejasné a nevysvetlené, či bol utajený svedok . 2 vypočutý, v kladnom prípade aký bol obsah jeho výpovede a v zápornom prípade prečo sa napokon výsluch nerealizoval, vrátane otázky potvrdenie alebo vyvrátenie akých skutočností očakával prokurátor od zamýšľaného výsluchu svedka č. 2. Najvyšší súd citoval príslušné pasáže rozhodnutia ústavného súdu a zdôraznil, že po vrátení veci súdu prvého stupňa bude treba objektívne vecne posúdiť, či výsluch vyššie zmieňovaného svedka je pre rozhodnutie vo veci potrebný, resp. zjednodušene povedané, či by mohol niečo nové a zároveň pre meritórne rozhodnutie podstatné dôkazne priniesť a ak áno, pristúpiť k jeho výsluchu a následnému jeho vyhodnoteniu, a to aj v kontexte všetkých ostatných už vo veci vykonaných dôkazov. Pokiaľ súd nebude považovať za potrebné doplniť skôr vykonané dokazovanie výsluchom daného svedka, bude nevyhnutné takéto odmietnutie návrhu obhajoby riadne odôvodniť. Súd prvého stupňa poukázal ďalej na to, že všetky ostatné dovolacie námietky M. U. dovolací súd zamietol. Vzhľadom k právne záväzným stanoviskám tak dovolacieho, ako aj ústavného súdu prvostupňový súd zameral svoju činnosť v rámci nového prejednania veci výlučne na okolnosti súvisiace s objasnením postupu orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s vypočutím, či nevypočutím utajeného svedka č. 2, resp. v súvislosti s procesom utajenia jeho totožnosti v rámci prípravného konania s tým, že sčasti bola situácia vysvetlená prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky už v rámci konania na dovolacom súde s tým, že utajený svedok č. 2 nikdy nebol v danej trestnej veci vypočutý a ani žiadna osoba nebola utajená pod označením utajený svedok č. 2. Odmietla

teda tvrdenia obžalovaného o akomsi zatajovaní svedeckých výpovedí utajeného svedka č. 2, nakoľko takýto svedok „ostal len v rovine potenciálnych úvah, ktoré sa neuskutočnili“ a súhlas na utajenie svedka č. 2 nebol udelený, nakoľko aj z obsahu utajenej prílohy je zrejmé, že sa posudzoval proces utajenia svedka označeného č. 2, pričom prokurátor dňa 19. decembra 2011 dospel k záveru, že predmetný súhlas nedáva predovšetkým z dôvodu minimálneho významu výpovede tohto svedka, ktorý vedel veci len „z počutia“ a jeho výpoveď sa mala týkať jedine skúmaného alibi Q. O.. Materiály, ktoré si súd zabezpečil a ktoré mal k dispozícii presnú identifikáciu utajeného svedka č. 2 neumožňovali. Na hlavnom pojednávaní vypočul ako svedkov vyšetrovateľa N. B. a „operatívca“ N. I. za účelom identifikácie osoby, ktorá prichádzala do úvahy byť utajeným svedkom č. 2, pričom ani jeden zo svedkov si nepamätal meno tejto osoby, vedeli uviesť len to, že pochádza z topolčianskeho regiónu, pričom kontakt s touto osobou, po vybavení veci prokurátorom, prerušili. Tým súd prvého stupňa považoval za vysvetlenie okolností, ktorú ako jedinú považoval za spornú tak ústavný súd, ako aj najvyšší súd. Bolo teda preukázané, že žiadna osoba v postavení utajeného svedka č. 2 vypočutá nebola, pričom ak by aj bola vypočutá, nebolo pochybností o tom, že by mala vypovedať len k účasti Q. O. na skutku čo s obžalovaným M. U. nemá nič spoločné.

Proti tomuto rozsudku, bezprostredne po jeho vyhlásení, podal odvolanie obžalovaný M. U.. V odvolaní poukázal na to, že jeho odsúdenie je nezákonné, neústavné a voči jeho osobe plne vykonštruované. Prakticky je založené len na jednej výpovedi tzv. kajúcnika a voči jeho osobe ničím iným podložené a senát BB-3T sa schováva len za slovíčka, ktoré ale nie sú racionálne odôvodnené a mylne mu prisudzuje dôkazy, ktoré ale svedčia voči iným osobám a nie voči nemu. Toto konanie trvá enormne dlhú dobu, preukázateľne sa v ňom vyskytuje porušovanie práva na súdnu ochranu a porušovanie práva na spravodlivý súdny proces. Pritom práve v tomto konaní sa mali tieto porušenia odstrániť a miesto toho sa nezákonnosť ešte znásobila. Vôbec sa nereflektovalo, že za 8 rokov sa zistili ďalšie fakty svedčiace o jeho nevine, že utajený svedok č. 1 je právoplatne odsúdený za marenie spravodlivosti, v rozhodnutí BB-3T absentujú kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Všetko je korunované nekonaním o jeho námietke zaujatosti senátu a že aj po viacej ako ôsmich rokoch znie skutková veta rozsudku voči jeho osobe značne neurčito a to, že mal konať v neznámom čase, na neznámom mieste, za neznámu sumu, z doposiaľ nezisteného motívu a voči neznámemu páchatelovi pod menom K.. Jeho organizácia nie je ničím podložená, nevykonával žiadne obhliadky, na žiadnom mieste nebol ani nemal byť aj podľa verzie kajúcnika, pričom je naozaj nevinný.

Odvolateľ ďalej poukázal na to, že naďalej prebieha nezákonné zatajovanie utajeného svedka č. 2 obhajobe aj na pojednávaní dňa 27. novembra 2018 napriek tomu, že sa mala nezákonnosť odstrániť. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky s tým, že ŠTS nerešpektoval jeho právny názor a naďalej porušoval jeho práva a miesto utajeného svedka č. 2 predvolal ako svedkov vyšetrovateľa PZ a operatívca PZ. Namietal žurnalizáciu spisu s tým, že vyšetrovateľ, operatívca aj prokurátor dostali zrazu amnéziu a nikto si nepamätal kto to bol, ako sa volal, čo povedal, len to, že bol Slovák. Čiže kontradiktórny výsluch alebo sprístupnenie zápisnice nebolo ani len trochu splnené. Jediné, čo aspoň dokázali vyšetrovateľ B., či operatívca I. bolo v prospech jeho osoby tým, že obaja sa vyjadrili, že utajený svedok č. 2 nespomínal jeho osobu v súvislosti s týmto trestným činom, čo obžalovaný považuje za dôkaz preukazujúci jeho nevinu.

V ďalšom poukázal na účelovosť použitia utajeného svedka č. 2 voči nemu, ktorá vyplýva zo spisu prokurátora, keď 2. decembra 2011 podal žiadosť o prepustenie z väzby, 8. decembra 2011 je v záznamoch prvá zmienka o utajovanom svedkovi č. 2 v komunikácii medzi prokurátorom a vyšetrovateľom ohľadne jeho žiadosti o prepustenie z väzby, 12. decembra 2011 oficiálna žiadosť o utajenie utajeného svedka č. 2 adresovaná prokurátorovi, 14. decembra 2011 pojednávanie ohľadne prepustenia z väzby, kde prokurátor nezabudol spomenúť, že prebieha utajovanie utajeného svedka č. 2 a 19. decembra 2011 prokurátor zamietol utajenie utajovaného svedka č. 2. Poukázal ďalej na skutočnosť, že Mgr. Y. (nadriadený vyšetrovateľ) ovplyvňoval vyšetrovanie tým, že navštívil svedka S. vo väzbe, aby mu dal poznámky, pričom pripojil prílohu (Úradný záznam), ktorá podľa neho dokazuje opak tvrdenia vyšetrovateľa, pričom S. po tejto návšteve začal vypovedať proti jeho osobe, a to vždy s použitím písomných poznámok. Ďalej poukázal na to, že sa vyšetrovateľa pýtal, či nebol ovplyvňovaný

rodinou poškodeného, či si telefonoval s nebohým I., pričom vyšetrovateľ povedal, že nie, avšak ďalšie prílohy dokazujú opak, keď v telefónnom zozname nebohého je priamo linka na vyšetrovateľa B.

V ďalšej časti obžalovaný namietal, že ŠTS sa nesprávne vysporiadal s námietkami zaujatosti ním vznesenými písomne voči predsedovi senátu a členom senátu a jeho námietky sa týkali tzv. objektívnej nestrannosti v súlade s Trestným poriadkom. V jeho prípade ide o priamočiare porušenie práv, keďže on bol priamo súdený aj odsúdený týmito členmi senátu v konaní, ktoré bolo nálezom Ústavného súdu prehlásené za konanie, ktoré porušovalo jeho základné práva. Obžalovaný v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie dovolacieho súdu (sp. zn. 1TdoV 4/2018), ktorý uviedol, že zo zákona sú v danej veci z konania vylúčení sudcovia skôr rozhodujúci v merite veci (v odvolacom konaní) čím síce nepriamo, ale objektívne poukazujú na zmysel objektívnej nestrannosti ním vytýkanej ŠTS. Z toho obžalovaný uzatvoril, že ho súdil aj odsúdil zaujatý senát, ktorý odignoroval opodstatnené námietky zaujatosti, ale aj jeho návrhy na doplnenie dokazovania, t. j. svedkov, ktorých navrhol aj s dostatočným odôvodnením vypočúť.

Pokiaľ ide o dôkaznú situáciu poukázal na to, že utajený svedok č. 2 bol proti nemu použitý na predĺženie jeho väzby, hoci to bol svedok obžaloby - zatajili mu ho. Rovnako mu bol zatajený aj dňa 27. novembra 2018, miesto toho nezákonne predvolal súd ako svedkov vyšetrovateľa a operatívca. Záznam z výsluchu svedka z utajovaného spisu zmizol. Živobytie si zadovážoval úplne legálne, o čom svedčí dvojnásobná kontrola z ústredia Daňového riaditeľstva. Žiaden telefonický dôkaz proti nemu nesvedčí, nebol ani odpočúvaný. Žiaden DNA ani daktyloskopický dôkaz proti nemu neexistuje. M. Y. vypovedal, že on mu nehovoril nič v spojitosti s vraždou. Ďalej poukázal na výpoveď C., ako aj na skutočnosť, že utajený svedok č. 1 je už právoplatne odsúdený za marenie spravodlivosti a žiaden iný svedok sa voči jeho osobe ani nevyjadruje. Utajený svedok č. 2 bol vymyslený a podľa prokurátora neexistuje. Jediný pochybný a spochybnený dôkaz proti nemu je výpoveď tzv. kajúcnika C. S., ktorý svoju výpoveď čítal z poznámok v rozpore so zákonom, viackrát menil svoj postoj vo veci, klamal aj pred súdom k čomu sa čiastočne priznal. Poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a judikaturu Európskeho súdu pre ľudské práva súvisiace s dĺžkou konania.

Podľa obžalovaného toto konanie trvá už viac ako 8 rokov a 2 mesiace, počas ktorých bol buď vo väzbe, alebo inak obmedzený na osobnej slobode a v takýchto prípadoch odporúča EŠLP výrazne znižovať trestnú sadzbu, alebo upustiť od potrestania.

V závere namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa s tým, že tento je zavádzajúci. Naďalej v argumentoch odvolania poukázal na nedostatočné vysvetlenie utajeného svedka č. 2 a na nedostatočnú dôkaznú situáciu vo vzťahu k jeho osobe s tým, že C. S. je jediný „dôkaz“, ktorý svedčí proti nemu. ŠTS zamietol všetkých navrhnutých svedkov, čím mu zabránil, aby mohol aj po ôsmich rokoch preukázať veci, ktoré časom „vyplávali“ na povrch a svedčia o jeho nevine. Ďalej namietal, že súd vôbec nespomenul vo svojom rozsudku námietky zaujatosti, ktoré voči nemu zákonne vzniesol a úplne zaujato sa akoby naoko venoval len utajenému svedkovi č. 2. Vôbec neposudzoval nové skutočnosti, ktoré medzičasom vyplávali na povrch a svedčia o jeho nevine.

Rozsudok považuje za zavádzajúci aj pri prirážajúcej okolnosti jemu mylne pripisovanej, čím ŠTS odôvodňoval nemožnosť ísť pod hranicu trestu 25 rokov s tým, že na jednej strane mu pripisuje organizáciu spolupáchateľstvom a vylučuje, že by mal byť priamym páchatelom ale zároveň na strane druhej tvrdí, že čin mal spáchať verejne. Ak by aj hypoteticky pripustil, že by mal participovať na organizácii ako mal ovplyvniť konečné konanie priamych páchatelov? Táto okolnosť sa môže vzťahovať len na konkrétnych vykonávateľov, ale nie na organizátora ak nie je priamym účastníkom skutku. V ďalšom vylučuje akékoľvek jeho organizovanie a riadenie okrem tvrdenia S., ktoré nie je ničím preukázané a aj vzhľadom na výpoveď C. považuje skutkovú vetu rozsudku za úplne spochybnenú vo vzťahu k jeho osobe. Napokon porovnáva odôvodnenie „starého a nového“ rozsudku s tým, že rozpory vo výpovediach súd neriešil a poukázal na skutočnosť, že jeho odsúdením na 25 rokov by sa súdy dopustili neuveriteľnej nespravodlivosti, nakoľko je nevinný.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa doplnil odvolanie obžalovaný tým, že nesúhlasí so skutkovou vetou, trestom, právnym posúdením a odôvodnením rozsudku, nakoľko súd prvého stupňa sa vyhol podstatnému. Namietal odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa s tým, že toto je prerazprávaním a okolnosti, pre ktoré Ústavný súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutia súdov sa stratili svojou podstatou, ktoré súd nehodnotil. Práčne sa domáhal preukázania, že jeho právo na obhajobu bolo porušené a žiadal, aby sa súd vysporiadal s okolnosťou, ktorú mu Ústavný súd Slovenskej republiky nariadil zrealizovať. V rozhodnutí je síce zmienka o tom, že obidvaja príslušníci polície, ktorí realizovali „údajného“ svedka číslo 2 vylúčili, že by táto osoba mala vypovedať k obžalovanému U., ale súd ju dokonca rozšíril o ostatných pôvodne spoluobžalovaných, pričom takáto formulácia zo zápisnice nevyplyva. Celé dokazovanie v zmysle nariadeného sa týkalo jeho osoby, pričom bolo preukázané, že utajený svedok číslo 2 nikdy nespomenul jeho účasť na organizácii vraždy N. I.. Preto je prekvapený, že túto okolnosť súd nevyhodnocoval a spomenul ju - obrazne - iba jednou vetou. V ďalšom namieta, že písomný doklad o existencii utajeného svedka záhadne zmizol a súd to vôbec neriešil, preto sa pýta, či bola osoba XY, ktorej meno si nikto nepamätá bola vypočutá ako svedok alebo nie? Poukázal na výpoveď svedka N. B. a svedka I.. Podľa neho to bolo tak, že utajený svedok č. 2 najskôr uviedol skutočnosti podstatné k veci, ktoré boli tak závažné voči jeho osobe, že profesionálni policajti - operatívci a vyšetrovatelia ich zoficiálnili a predložili prokurátorovi doposiaľ obsahovo neznámou listinou formátu A4, nevie ale čo v nej bolo a dokonca záhadne sa z policajných materiálov stratila. A keďže asi nechcel zmeniť výpoveď, že obžalovaný s tým nič nemá, tak síce na konaniach pred súdom o väzbe bol ako vážny dôvod použitý, ale zázračne neskôr zmizne. Je teda jednoznačne presvedčený, že utajený svedok č. 2 uvádzal také podstatné skutočnosti, ktoré by posunuli celé vyšetrovanie do iného svetla. Preto si vyšetrovatelia s operatívcom už nič nepamätajú, ale pamätajú si podstatné. Podľa obžalovaného osoba, ktorá mala byť utajeným svedkom č. 2 podala informáciu, kde bolo jednoznačne preukázané, že osoba menom U. nebola účastníka na vražde N. I., a preto táto osoba nebola v ďalšom použitá.

V ďalšej časti zopakoval už predchádzajúce skutočnosti uvedené v odôvodnení svojho odvolania a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vrátil ŠTS vec na nové prejednanie a rozhodnutie s tým, aby sa riadne vysporiadal so skutočnosťami, pre ktoré bol jeho rozsudok zrušený z dôvodov neinformácií o utajenom svedkovi číslo 2 a aby táto osoba bola predvolaná a ďalej odstránil ním vytýkané skutočnosti a rozsudok riadne odôvodnil a aby vykonal ďalšie, ním uvádzané dôkazy.

Najvyššiemu súdu bolo tiež doručené podanie matky obžalovaného, ktorá namietala skutočnosť, že rozsudok nekorešponduje v jeho písomnej podobe s ústnym odôvodnením, nakoľko predseda senátu konštatoval, že nikto nie je neomylný, možno sa mylí aj súd.

Prokurátor sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovaného M. U., jeho obhajca zotrval na odvolacích námietkach a navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd na základe podaných odvolaní podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým obžalovaný M. U. podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. V rámci postupu podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadol odvolací súd len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Preskúmaním Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že odvolanie obžalovaného M. U. nie je dôvodné.

Konanie predchádzajúce napadnutému rozsudku, aj so svojimi špecifikami, netrpí podstatnými chybami, ktoré by bez ďalšieho odôvodňovali jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvého stupňa na prejednanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že Špecializovaný trestný súd na hlavnom pojednávaní vykonal v predmetnej veci všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto potom následne náležite v intenciách

zákonného ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. vyhodnotil a dospel tak k správne mu záveru, že výsledkami vykonaného dokazovania boli jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané a dokázané skutkové zistenia uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom súd vysvetlil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny. Je pravdou, že v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa uviedol všetky skutočnosti tak, ako v pôvodnom rozsudku, keď rozhodoval o všetkých - dnes už aj odsúdených - páchatel'och. Súd prvého stupňa tak obsiahol skutok ako celok vo všetkých súvislostiach aj vo vzťahu k ostatným už odsúdeným, čo mu nemožno vytknúť ako závažné pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa. Úvodom však považuje za potrebné pre úplnosť uviesť nasledovné:

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „ŠTS“) z 29. júna 2012, sp. zn. BB-3T/12/2012, bol (o. i.) obvinený M. U. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) s poukazom na § 138 písm. i) a § 140 písm. a) Tr. zák. formou účasti ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v priebehu mesiacov máj až do 20. júna 2010 sa obvinení I. C., V. G., M. U., M. I. a minimálne jedna ďalšia nestotožnená osoba vystupujúca pod menom „K.“ spojili za účelom usmrtenia N. I. z U., kde za týmto účelom vytvorili organizovanú skupinu, vopred si naplánovali a rozdelili medzi sebou úlohy, spáchanie trestného činu koordinovali a skutok prebehol tak, že niekedy v mesiaci máj 2010 na presne nezistenom mieste na území Trnavského alebo Nitrianskeho kraja si I. C. objednal za finančnú odmenu v presne nezistenej výške a z doposiaľ presne nezisteného dôvodu súvisiaceho s osobnými vzťahmi u V. G. a M. U. vraždu N. I. nar. XX. N. XXXX z U., pričom na základe takto objednanej vraždy N. I. jej vykonanie následne ďalej organizovali a riadili V. G. a M. U. za účasti I. C. a to tak, že zabezpečili ďalších ľudí, a to C. S., nar. XX. N. XXXX, M. I. a doposiaľ presne nestotožnenú osobu pod menom „K.“, konajúcich na ich pokyny, pričom C. S. prostredníctvom I. C., nar. XX. B. XXXX a ďalších neznámych osôb zabezpečil osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia 2, svetlej farby, ktoré v konečnom dôsledku po úpravách malo karosériu typu Sedan, evidenčné číslo C. a VIN číslo motora U a taktiež osobne riadil obhliadky vytipovaných miest vykonania vraždy v U. a únikové trasy, ktoré mu predtým ukázal I. C., na čom sa zúčastnili „K.“ a M. I. a všeobecne inštruoval „K.“ ako objednaného strelca a M. I. ako objednaného vodiča o miestach pohybu N. I., M. I. zabezpečil zbraň a to útočnú pušku Sa vz. 58 so sklopnou pažbou, a následne dňa 20. júla 2010 v ranných hodinách M. I. a „K.“ boli motorovým vozidlom používaným ako taxi riadeným M. Y., nar. XX. S. XXXX, na pokyn a pod dohľadom V. G. odvezení po ceste z Trnavy cez Hlohovec do Topoľčian, kde vystúpili v čase medzi 07.00 až 08.00 hod. v blízkosti nadjazdu v meste, prestúpili do vyššie popísaného motorového vozidla zn. Octavia, ktoré bolo prichystané a odparkované pod týmto nadjazdom a potom v čase okolo 08.40 hod. na tomto motorovom vozidle na I. ulici v U. počas jazdy pri predbiehaní osobného motorového vozidla zn. Mercedes Benz S 500, ev. č. U. z jeho ľavej strany spolujazdec vodiča M. I., osoba vystupujúca pod menom „K.“, vystrelil viacero rán z útočnej pušky Sa vz. 58 so sklopnou pažbou, ktoré smerovali na predbiehané vozidlo a najmenej dvoma ranami zasiahli jeho vodiča N. I., čím mu spôsobili strelné poranenia v oblasti hlavy s masívnym krvácaním do mozgu a devastačné poranenie druhého prsta ľavej ruky, na následky ktorých dňa 20. júla 2010 v čase o 11.00 hod v NsP Topoľčany zomrel, bezprostredne po skutku sa M. I. s „K.“ odviezli na použitom motorovom vozidle z Topoľčian do rekreačnej oblasti Duchonka, kde toto vozidlo odstavili a odtiaľ boli odvezení do Hlohovca s tým istým vozidlom taxislužby, ktoré ich v ranných hodinách priviezlo do Topoľčian, pričom V. G. bol už za trestný čin vraždy odsúdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. júla 1997, sp. zn. 1T/86/1996, a tento rozsudok sa stal právoplatným na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. augusta 1997, sp. zn. 3To 43/1997.

Obvinenému M. U. bol za to uložený podľa § 144 ods. 2, § 34 ods. 5 písm. b), § 38 ods. 2, ods. 8 veta posledná, § 36 písm. j), § 37 písm. f) Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený i ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) ŠTS zároveň obvineného zaviazal aj spolu s ďalšími spoluobvinenými spoločne a nerozdielne uhradiť poškodenej obchodnej spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. škodu vo výške 31.245,86 Eur a poškodenej obchodnej spoločnosti UNIQA poisťovňa, a. s. spôsobenú škodu vo výške 375,59 Eur. Poškodení Sociálna poisťovňa a Carnivoro, s.r.o. boli podľa § 288 ods. 1 Tr. por. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Rozsudok nadobudol vo vzťahu k obžalovanému M. U. právoplatnosť a vykonateľnosť 30. januára 2013, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením, sp. zn. 1 To 7/2012, podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné jeho odvolanie, ako i odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Najvyššiemu súdu bolo 16. septembra 2015 predložené dovolanie obžalovaného M. U., podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Júliusa Šefčíka na súde prvého stupňa 16. júla 2015 a smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým rozsudkom uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania vyplynulo, že porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.) videl obžalovaný v tom, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní oddelené výsluchy všetkých obvinených, v dôsledku čoho mu malo byť upreté právo osobne klásť otázky spoluobvineným, ktorí boli vypočutí pred ním (konkrétne obvineným C. a G.). Jeho právo klásť otázky je pritom nezastupiteľné a nemožno ho zamieňať s právom jeho obhajcu, ktoré zostalo zachované. Podľa obžalovaného preto, lebo jeho obhajca nedisponoval takými znalosťami osôb a vecí, ako on. Obvinený tiež zdôraznil, že v dôsledku vyššie uvedeného postupu nemal navyše ani možnosť ku svojej výpovedi osobne dopočuť ostatných spoluobvinených. Napokon, čo sa týka samotnej pravdivosti jeho výpovede, túto predseda senátu vôbec neoveroval u spoluobvinených (ako to robil pri iných výpovediach), ale jednoducho ju nevzal do úvahy. V kontexte uvedeného dovolacieho dôvodu taktiež vytýkal, že súd nevykonal výsluch utajeného svedka č. 2, hoci on to opakovane navrhoval. Konkrétne v tejto súvislosti uviedol nasledovné (doslovne citujúc): „Okrem toho v uznesení ŠTS, č. Tp/85/2010, zo dňa 14. decembra 2011 sudca konštatuje, že prokurátor podaním zo dňa 12. decembra 2011 oznámil okrem iného skutočnosť, že bude vypočutý aj utajený svedok č. 2, ktorého proces utajenia v súčasnosti prebieha (č. l. 272 spisu). K tomu uvádzam, že aj napriek mojím opakovaným návrhom utajený svedok č. 2 nebol v celom trestnom konaní vypočutý. Či bol vypočutý pod skutočným menom pochybujem a otázne je, či bol aj niekedy vypočutý. Bol to síce dôvod predĺženia trvania väzby, avšak nikdy nepreukázaný. Utajenie totožnosti svedka je možné v prípade, keď je ohrozený život, zdravie alebo telesná integrita jeho, alebo jemu blízkej osoby. Z podstaty tohto ustanovenia vyplýva, že svedok uvedie závažné skutočnosti k trestnému konaniu v rámci ktorého vypovedá. Tu uvádzam, že ide o oznámenie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. To má mať určitú vážnosť. Keby sa odvolal na tvrdenie operatívnej zložky, dá sa pochybovať o existencii takejto osoby. Podľa zákona (§ 136 ods. 4 Tr. por.) však súhlas na postup „utajenie“ dáva v prípravnom konaní prokurátor. A sám prokurátor konštatuje, že proces utajenia prebieha, teda súhlas na utajenie dal. Z praxe, ako aj zo zákona je zrejmé, že pred súhlasom na utajenie sa vyšetrovateľ a prokurátor oboznámi s obsahom výpovede, nakoľko ide o výnimočný inštitút, pri ktorom obsah výpovede musí významným spôsobom usvedčovať páchateľa trestnej činnosti. K tomuto teda navrhujem súdu vyžiadať dozorový spis a ďalšie podklady na utajenie svedka č. 2 (niektoré z nich podliehajú pravdepodobne určitému stupňu utajenia), ako aj jeho výpoveď. V ďalšom konaní navrhujem jeho výsluch zákonným kontradiktórnym spôsobom (nie je potrebná obnova, lebo nejde o nový dôkaz). Ešte upozorňujem na skutočnosť, že prokurátor zastupuje štát a on v prípravnom konaní musí prezentovať všetky dôkazy, ktorými disponuje a predložiť ich súdu. Utajený svedok č. 2 sa teda vyskytol ako tromf prokurátora pri

rozhodovaní o prepustení iba mojej osoby a následne ho polícia, prokuratúra aj súd (hoci predseda senátu po preštudovaní spisu o jeho existencii musel vedieť a ten istý predseda senátu v ten deň rozhodoval o mojej väzbe) ticho ignorovali. Z toho vyplýva, že dôkazy voči mojej osobe nemali takú silu ako voči ostatným a na udržanie v nezákonnej väzbe bolo potrebné zariskovať, alebo svedok skutočne chcel uviesť závažné skutočnosti, ktoré do obvinení a obžaloby nezapadli a v konečnom dôsledku by dôkaznú situáciu spochybnili ešte viac."

Vo vzťahu k vyššie spomenutému dovolaciemu dôvodu obvinený namietal, že súd nevykonával jeho výsluch na „detektore lži" napriek tomu, že o to opakovane žiadal. V súvislosti s ďalším dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. namietal nezákonnosť výpovede svedka C. S., ktorý bol pôvodne tiež spolu s ostatnými (spolu)obvinený zo spáchania dotknutého trestného činu, no neskôr bol vylúčený na samostatné konanie. Podľa obvineného sa tak stalo bez zákonného dôvodu, vzhľadom na prax orgánov činných v trestnom konaní takýmto spôsobom získavať dôkazy a zvyšovať kredibilitu týchto osôb, keď ich následne vypočúvajú v konaní, z ktorého boli vylúčené, v postavení svedkov. C. S. mal byť pritom naďalej vypočúvaný v postavení obvineného a byť poučený ako obvinený, nie ako svedok. Obvinený v súvislosti s menovaným svedkom upozornil tiež na to, že tento mal navyše počas prvej fázy trestného konania prístup do spisu, a teda aj k výpovediam M. Y. a I. C., pričom aj po vylúčení z konania mal prístup do spisu k pôvodným dokumentom. Na každú výpoveď prišiel s poznámkami - na polícii bol vypočúvaný dvakrát, na súde raz, ale v spise sú založené len jedny poznámky, a to z v poradí druhej výpovede, teda mal možnosť pripravovať sa podľa pôvodných poznámok na každú ďalšiu výpoveď. Ako pritom zdôraznil obvinený v danom smere ďalej, hoci je súd na hlavnom pojednávaní povinný prijímať opatrenia smerujúce k tomu, aby svedkovia nevedeli o prejednávanej veci ďalšie informácie (svedok pred svojím výsluchom nemôže byť v pojednávacej miestnosti počas výsluchu iných svedkov), v danom prípade príde svedok po celý čas informovaný orgánmi činnými v trestnom konaní o priebehu vyšetrovania a súd ani na okamih nezapochybuje o jeho dôveryhodnosti. Pre posúdenie už spomínanej dôveryhodnosti výpovede svedka C. S. dovolaciemu súdu navrhol, aby si zabezpečil zoznam všetkých osôb (vrátane príslušníkov Policajného zboru), ktorí ho vo väzbe navštívili, ako aj konkrétny čas vykonania jednotlivých návštev a následne, aby zohľadnil časové súvislosti medzi jeho náhlým rozhodnutím objasňovať skutok a jednotlivými návštevami. Obvinený dovolaciemu súdu rovnako navrhol zabezpečiť si aj údaje o aktuálnom statuse C. S., teda, či sa pokračovalo v predtým voči nemu podmienene zastavenom trestnom stíhaní a aký trest mu bol uložený, keď adekvátnosť tohto navrhol súdu posúdiť. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený argumentoval tým, že celý výrok o vine opreli súdy iba o výpovede troch svedkov, a síce M. Y., I. C. a C. S., ktoré vraj do seba ucelene zapadli. Podľa obvineného tomu však bolo naopak, súdy zistený skutkový stav logicky nevyhodnotili a nezohľadnili všetky zistené okolnosti, keď rozhodnutie opreli najmä o výpovede svedkov a nie aj o vecné dôkazy. V ďalšej časti námietok obvinený hodnotil jednotlivé vo veci vykonané dôkazy so záverom, že žiaden z nich nesvedčí proti jeho osobe - s výnimkou pochybnej výpovede svedka S. (ktorej aj venoval osobitnú pozornosť a podrobne ju rozobral) a údajných rodinných väzieb s údajným nestotožneným strelcom. Obvinený tiež namietal výsledky rekognície „nejakého K.", vykonanej v inej trestnej veci (týkajúcej sa C. S., vylúčeného na samostatné konanie), ktorého zhodne svedkovia obžaloby opoznali, no nechápal, prečo k tejto nepribrali jediného nezaujatého svedka C. X., ktorý ho ubytovával. K osobe „K." nebola pritom vypočutá ani jeho matka či družka, ktoré by v danom ohľade vedeli uviesť najviac podrobností. Zároveň uviedol, že obe menované sa od začiatku zúčastňovali hlavného pojednávania, preto bolo ich ďalšie vypočutie v pozícii svedkov (na jeho škodu) vylúčené, čo dával za vinu súdu.

Obvinený ďalej vytýkal i tú skutočnosť, že v danej veci nebol prezentovaný žiaden priamy dôkaz svedčiaci o tom, že by sa jednalo o organizovanie vraždy. Svedkovia S. a C. síce označujú organizátorov skutku, napriek tomu ale ani oni nepotvrdili, že bola organizovaná vražda. Skôr spomínali vystrašenie, či ublíženie na zdraví. Pri trestnom čine vraždy si naplnenie subjektívnej stránky vyžaduje úmysel iného usmrtiť, pričom nie je vylúčené, že strelec vysvetlí okolnosti usmrtenia diametrálne inak, teda nie je vylúčené, že nemal poškodeného usmrtiť. Či možno jednoznačne hovoriť o úmysle alebo či išlo „len" o nešťastnú náhodu, by mohla potvrdiť rekonštrukcia, prípadne vyšetrovacie pokusy, ktoré neboli vykonané.

V závere podaného dovolania obvinený navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že právoplatným rozsudkom ŠTS v spojení s uznesením najvyššieho súdu bol porušený zákon v jeho neprospech v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por., podľa § 386 ods. 2 Tr. por., aby napadnuté rozhodnutia zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por., aby vec prikázal ŠTS na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd dovolací na neverejnom zasadnutí konanom 2. februára 2016 uznesením, sp. zn. 1 TdoV 13/2015, dovolanie obvineného M. U. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol (pre zrejmé nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por.).

Sťažnosťou podanou na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) obžalovaný M. U. namietal, že boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uznesením z 30. januára 2013, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 13/2015 a jeho uznesením z 2. februára 2016.

Ústavný súd nálezom z 26. apríla 2018, sp. zn. II. ÚS 54/2018 na podklade predmetnej sťažnosti rozhodol tak, že:

1. Najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 TdoV 13/2015 uznesením z 2. februára 2016 porušil základné právo M. U. na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
2. Uznesenie najvyššieho súdu z 2. februára 2016, sp. zn. 1 TdoV 13/2015, zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.
3. M. U. priznal úhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 Eur, ku ktorej zaviazal najvyšší súd.
4. Sťažnosti M. U. v časti namietaného porušenia práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 1 TdoV 13/2015 nevyhoveli.
5. Konanie o sťažnosti M. U. v časti smerujúcej proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012 a jeho uzneseniu z 30. januára 2013 pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru zastavil pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Podľa § 362b ods. 1 Tr. por. po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu trestného konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanoví inak. Orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci ústavný súd. Dovolací súd následne na neverejnom zasadnutí (§ 382a Tr. por.) opätovne preskúmal dovolanie obvineného M. U. a pri viazanosti právnym názorom vysloveným vo vyššie uvedenom náleze ústavného súdu rozhodol tak, že zrušil ako uznesenie odvolacieho súdu, tak aj rozsudok súdu prvého stupňa a v ďalšom citoval príslušné pasáže „kasačného“ nálezu ústavného súdu nasledovne:

„Ústavný súd považuje námietku sťažovateľa, podľa ktorej mu nebola sprístupnená zápisnica o výsluchu utajeného svedka č. 2 a nebolo umožnené ani vykonanie kontradiktórneho výsluchu tohto svedka, za dôvodnú a za takú, ktorá znamenala porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu.

V článku 6 ods. 3 písm. d) dohovoru sú obsiahnuté dve základné práva, a to jednak právo vypočúvať

alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe, ale tiež právo dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech. Princípy, ktorými sa výklad a aplikácia týchto práv riadi, sú odlišné. Kým odmietnutie návrhu obhajoby na výsluch svedka väčšinou nebýva dôvodom na konštatovanie porušenia čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, zatiaľ skutočnosť, že odsúdenie je založené na výpovedi svedka, ktorého obhajoba nemala možnosť vypočúť, je väčšinou považovaná za rozpornú s dohovorm.

Za štandardných okolností je na uvážení súdu rozhodnúť, či je nevyhnutné alebo vhodné obhajobou navrhovaného svedka predvolať. Iba za výnimočných okolností možno dospieť k záveru, že odmietnutie vypočúť určitú osobu ako svedka by bolo nezlučiteľné s čl. 6 dohovoru. Návrh na výsluch svedka sa má posudzovať z pohľadu užitočnosti tohto dôkazu pre rozhodnutie a súd nie je povinný tomuto návrhu bez ďalšieho vyhovieť (Vidal proti Belgicku). Pokiaľ sa súd rozhodne návrhu obvineného na výsluch svedka nevyhovieť, mal by toto odmietnutie zároveň riadne odôvodniť (Sgarbi proti Taliansku).

Obvinenému nestačí len si sťažovať, že nemohol vypočúť niektorých svedkov. Základným predpokladom je, že o výsluch týchto svedkov v priebehu konania požiadal. Navyše je tiež potrebné, aby obvinený vysvetlil, prečo je dôležité, aby navrhnutí svedkovia boli vypočutí s tým, že ich výsluch musí byť nevyhnutný na zistenie objektívnej pravdy (Perna proti Taliansku).

Len za výnimočných okolností možno dospieť k záveru, že odmietnutie vypočúť určitú osobu ako svedka bolo nezlučiteľné s čl. 6 dohovoru. Ide napríklad o prípad, keď navrhnutý svedok môže poskytnúť dôkazy o nevine obvineného (Pello proti Estónsku).

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že v rámci uvedených princípov bol postup všeobecných súdov, ktoré odmietli utajeného svedka č. 2 vypočúť, správny. V skutočnosti je však opak pravdou.

Zo skutkového stavu tvrdeného sťažovateľom (s ktorým všeobecné súdy nijako nepolemizovali) možno konštatovať, že príslušný prokurátor v prípravnom konaní pri odôvodňovaní opodstatnenosti väzby sťažovateľa poukazoval okrem iného aj na potrebu vypočúť utajeného svedka č. 2 s tým, že proces utajenia svedka v tom čase práve prebiehal. Podľa ďalšieho (nikým nespochybnovaného) tvrdenia sťažovateľa v skutočnosti sa v trestnom spise zápisnica o výsluchu utajeného svedka č. 2 nenachádza, v dôsledku čoho nie je jasné, či sa napokon výsluch uskutočnil (avšak zápisnica o výsluchu z nejakých dôvodov nebola do spisu založená), alebo k výsluchu vôbec nedošlo (pri absencii akéhokoľvek vysvetlenia tejto skutočnosti v konfrontácii s tvrdením prokurátora o plánovanom uskutočnení výsluchu).

Inými slovami, je nejasné a nevysvetlené, či bol utajený svedok č. 2 vypočutý, v kladnom prípade, aký bol obsah jeho výpovede, a v zápornom prípade, prečo sa napokon výsluch nerealizoval, vrátane otázky, potvrdenie alebo vyvrátenie akých skutočností očakával prokurátor od zamýšľaného výsluchu utajeného svedka č. 2.

Vychádzajúc z celkom špecifických okolností prípadu, treba dôjsť k záveru, že odmietnutie vypočúť utajeného svedka č. 2, resp. zisťovať, či bol v prípravnom konaní vôbec vypočutý a v kladnom prípade, aký bol obsah jeho výpovede, je takou výnimočnou okolnosťou, ktorá zakladá porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. a je porušením základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. K tomu treba dodať, že za daných osobitých okolností nie je objektívne možné zistiť, či bol výsluch svedka nevyhnutný, resp. potrebný pre rozhodnutie vo veci, a to pre úplnú absenciu základných údajov potrebných k takejto sudcovskej úvahe.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu)."

Dovolací súd vo svojom rozhodnutí zdôraznil, že s poukazom na vyššie uvedené bude po vrátení veci

súdu prvého stupňa jeho úlohou - pri viazanosti právnym názorom ústavného súdu - predovšetkým vzhľadom na návrh obhajoby (na doplnenie dokazovania) objektívne vecne posúdiť, či výsluch vyššie zmieňovaného svedka je pre rozhodnutie vo veci potrebný, resp. zjednodušene povedané, či by teda mohol niečo nové a zároveň pre meritórne rozhodnutie podstatné dôkazne priniesť, a ak áno, pristúpiť k jeho výsluchu a následnému jeho vyhodnoteniu, a to aj v kontexte všetkých ostatných už vo veci vykonaných dôkazov. Pokiaľ naopak súd nebude považovať za potrebné doplniť skôr vykonané dokazovanie výsluchom daného svedka, bude nevyhnutné takéto odmietnutie (návrhu obhajoby) riadne odôvodniť.

Napokon, čo sa týka dovolania obvineného M. U., najvyšší súd uviedol, že potrebný rozsah jeho opätovného prejednania bol daný jednak obsahom „kasácie“ v náleze ústavného súdu (a právnym názorom tam uvedeným) a vzhľadom k zmene zloženia senátu aj prevyšujúcim obsahom dovolacích námietok. K týmto pritom zaujal senát vo vyššie uvedenom, čiastočne zmenenom zložení, rovnaké (negatívne) stanovisko ako v predchádzajúcom prípade, a to aj s rovnakou argumentáciou a vo zvyšných dovolacích námietkach nezistil naplnenie žiadneho ďalšieho dovolacieho dôvodu.

* * *

Po vrátení veci súdu prvého stupňa, tento opakovane nariadil hlavné pojednávanie, na ktorom doplnil dokazovanie v smere naznačenom ako dovolacím, tak aj ústavným súdom, pri viazanosti právnym názorom uvedených súdov.

Z priebehu ako odvolacieho konania, tak aj konania pred súdom prvého stupňa vyplýva, že obžalovaný sa dožaduje výsluchu osoby, ktorý mal byť „utajeným svedkom č. 2“. Jednoznačne je však potrebné uzavrieť, že v konaní nedošlo k procesu utajenia osoby, ktorá mala byť utajeným svedkom č. 2, žiadny utajený svedok č. 2 v konaní nevystupoval a z dokazovania vyplynulo, že ani osoba, ktorá mala mať takéto postavenie, vypočutá nebola a v konečnom dôsledku osoba, u ktorej prichádzal do úvahy proces utajenia mala vypovedať k inej osobe, ako k osobe M. U.. Pokiaľ sa obžalovaný U. dožaduje iného hodnotenia týchto skutočností, toto nevychádza zo zákonných dôkazov.

Správne súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že už 13. augusta 2018 bolo najvyššiemu súdu, v rámci dovolacieho konania, doručené vyjadrenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky k vyššie citovanému nálezu ústavného súdu, z ktorého obsahu vyplýva, že utajený svedok č. 2 nikdy nebol v danej trestnej veci vypočutý a ani žiadna osoba nebola pod takýmto označením (ako utajený svedok č. 2) utajená, nakoľko k tomu nebol udelený potrebný súhlas prokurátora. Súhlas prokurátora k takémuto postupu nebol daný predovšetkým preto, že výpoveď tejto osoby sa mala týkať jedine alibi Q. O.. Ako prílohy boli potom doložené i dotknuté vyjadrenia jednak vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor Západ, Trnava z 8. decembra 2011 k žiadosti obvineného M. U. o prepustenie z väzby na slobodu a jednak (takmer totožné) vyjadrenie prokurátora k predmetnej žiadosti z 12. decembra 2011 (obe uvedené listiny boli zažurnalizované v dozorovom spise prokuratúry pod sp. zn. VII/1 Gv 112/10, č. 1. 379 a 380).

Ako vyplynulo z vyššie citovaného odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, tento sa v ďalšom postupe zamerail na všetky možné zistenia ohľadne osoby, ktorá mala byť „utajeným svedkom č. 2“, či už z obsahu utajenej prílohy, alebo z výsluchov svedkov. Súd prvého stupňa podrobne odôvodnil svoj postup pri výsluchu svedkov - príslušníkov polície a odvolací súd v podstate na tieto dôvody (naviac citované aj v úvodnej časti tohto rozhodnutia) odkazuje. Úlohou súdu prvého stupňa bolo objasniť nejasnosť ohľadne „utajeného svedka č. 2“, pričom výsluchom príslušníkov polície v kontexte s vyjadrením prokurátora a obsahom utajovanej prílohy považoval súd prvého stupňa za vysvetlenú okolnosť, ktorú ako jedinou považoval za spornú tak ústavný, ako aj najvyšší súd. Aj odvolací súd konštatuje záver, že žiadna osoba v postavení utajeného svedka č. 2 vypočutá nebola a pokiaľ mala informácie - tieto súviseli s osobou Q. O., nie s obžalovaným. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že uvedená osoba mala vypovedať, že obžalovaný U. nemal so skutkom nič spoločné.

K výroku o vine obžalovaného M. U. je možné ďalej poukázať na závery uznesenia najvyššieho súdu z 30. januára 2013, sp. zn. 1 To 7/2012 s tým, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa dôsledne postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k zásadným procesným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, najmä pokiaľ ide o zistenie, že sa skutok stal spôsobom popísaným a že ho spáchal (okrem iných osôb) obžalovaný. Výrok o vine bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený. Preto aj odvolací súd dospel k presvedčivému a objektívnemu záveru, že nemožno mať žiadne pochybnosti o vine obžalovaného, ktorá bola preukázaná tak súborom priamych, ako aj nepriamych dôkazov, pričom tieto dôkazy tvoria nepretržitú a súvislú niť, ktorá bez akýchkoľvek pochybností dovoľuje vysloviť záver o vine. Vo vzťahu ku skutku, ktorý sa kladie obžalovanému U. za vinu odvolací súd opakovane uvádza, že predovšetkým svedkovia C. S., I. C. a M. Y. vypovedali vo všetkých zásadných tvrdeniach zhodne v prípravnom konaní, aj na hlavnom pojednávaní a obžalovaných usvedčili v podstate zo zorganizovania, pomoci a realizácie usmrtienia poškodeného N. I.. Ich výpovede vzájomne korešpondujú, a to nielen v zásadných tvrdeniach, ale aj v mnohých detailoch a jednotlivostiach. Svedkovia S. a C. podrobne vypovedali o tom, ako na podnet C. vykonávali ohliadku miesta, kde bol následne predmetný skutok pripravovaný a spáchaný a tieto skutočnosti potvrdili aj pri previerkach ich výpovedí v prípravnom konaní. Uvedení svedkovia zhodne označili za objednávateľa tohto činu už odsúdeného C. a obžalovaného U. a G. za osoby, ktoré spáchanie skutku riadili. Svedok C. S., ktorý bol z predchádzajúceho obdobia viacerými svedkami označený ako „pravá ruka“ obžalovaného M. U. sa podrobne vyjadril k ohliadke miest súvisiacich s prípravou vraždy N. I., k okolnostiam pri zabezpečení motorového vozidla, ako aj k objednaní strelca, občana, ktorý bol blízky človek obžalovanému U. a tiež k spôsobu jeho ubytovania na jeho meno v ubytovni s tým, aby meno K. nebolo uvedené v zázname o ubytovaných osobách. S relevantnými časťami jeho výpovede je v plnom súlade aj výpoveď svedka I. C., parciálne výpoveď svedka M. Y., ale aj obsah ďalších dôkazov (výpoveď svedka - majiteľa ubytovne) a príslušných listinných dôkazov (kniha ubytovaných hostí), dôkazov o lokalizácii mobilných telefónov obžalovaného I. a svedka Y. V súlade s obsahom výpovedí svedkov S. a C. je aj výpoveď utajeného svedka. Svedok C. potvrdil prevzatie sumy po 1 000 eur od G. a U., za čo mal zohnať motorové vozidlo a robiť šoféra, od čoho však v poslednej chvíli odskočil. Spočiatku nemal vedomosť o podrobnostiach týchto aktivít menovaných obžalovaných, ale následne dospel k presvedčeniu, že išlo o prípravu na zavraždenie N. I.. Tento svedok sa dobre poznal s obžalovanými a rovnako ako svedok S. patril k okruhu osôb, ktoré sa často (prakticky denne) pohybovali v spoločnosti obžalovaných (a už odsúdených), a s ktorými v minulosti vykonávali spoločné aktivity. Tieto okolnosti majú nezanedbateľný význam pri hodnotení výpovedí týchto svedkov. Svedok M. Y. potvrdil, že vykonával prácu taxikára a popísal okolnosti, za ktorých viezol osoby na určené miesto v čase bezprostredne pred zavraždením poškodeného a následne ich odvážal z Duchonky, kde bol v inkriminovanom čase zistený požiar osobného motorového vozidla zn. Škoda Octavia. Navyše treba zdôrazniť, že v tomto vozidle sa našli obhorené zvyšky útočnej pušky vzor 58, ktorá bola druhovo zhodná so zbraňou, ktorou bol zavraždený poškodený I.. Svedok Y. sa taktiež pohyboval často v spoločnosti obžalovaných, ktorí aj predtým využívali jeho služby taxikára. Nepochybne výpovede spolupracujúcich alebo tzv. korunných svedkov, ktorí boli svojím spôsobom tiež zapojení do prípravy trestnej činnosti, resp., že v určitých fázach konania sa sami na takomto konaní priamo, či nepriamo podieľali a rozhodli sa spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, vo všeobecnosti treba vyhodnocovať aj z hľadiska možnosti modifikácie výpovedi, či už z ich prílišnej horlivosti, z pomsty alebo pod vplyvom iných pohnútok. V súvislosti s výpoveďami svedkov S., C. a Y. v posudzovanej veci treba zdôrazniť, že ich výpovede prvostupňový súd správne vyhodnotil a v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na celý rad jednotlivostí a detailov v ich vzájomných súvislostiach, s ktorým vyhodnotením sa aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v plnom rozsahu stotožnil a na ktoré poukazuje. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje výpovede týchto svedkov za pravdivé a autentické, urobené aj v snahe prispieť k objektívnemu vyšetreniu vraždy N. I.. Pri inštitúte korunných svedkov sa samozrejme jedná o osoby, ktoré takto svedčia aj z dôvodov obmedzenia trestného stíhania proti sebe. V danom prípade záujem štátu na vyšetrení obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy, prevyšuje záujem štátu na postihu týchto jednotlivcov. Vo všeobecnosti je potrebné tiež

pripomenúť, že využívanie inštitútu spolupracujúceho svedka pri rozkrývaní organizovanej kriminality je celkom nevyhnutné pre efektívny boj s touto formou kriminality, pretože všetky organizované kriminálne skupiny sa vyznačujú uzavretosťou a vysokou mierou konšpirácie a neochotou osôb proti týmto skupinám svedčiť. Zavedenie takýchto inštitútov a postupov odporúčajú aj medzinárodné dokumenty, (napr. Rezolúcia Rady Európskej únie z 20. decembra 1996 o jednotlivcoch, ktorí spolupracujú pri súdnom konaní).

V kontexte s týmito závermi - už uvedenými odvolacím súdom vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí - sú aj závery či už Ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní obžalovaného U..

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného uvedené v jeho odvolaní, z nich je zrejmé, že tento sa domáha iného hodnotenia vykonaných dôkazov. Skutočnosť, že niektoré dôkazy - vrátane dôkazov týkajúcich sa skutočností ohľadne „utajeného svedka č. 2" - neboli vyhodnotené podľa subjektívnych predstáv obžalovaných v súlade s ich obhajobnými tvrdeniami ešte neznamena, že ich súd nehodnotil, resp., že ich vyhodnotil nesprávne. S hodnotením dôkazov sa v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd.

V priebehu odvolacieho konania bola súdu doručená žiadosť o doplnenie dokazovania výsluchom F. W., ako aj jeho písomné podanie, v ktorom uvádza, že má vedomosť o tom, že obžalovaný U. nie je páchatelom uvedeného skutku. Odvolací súd na verejnom zasadnutí odmietol doplnenie dokazovania, nakoľko tvrdenie osoby F. W. nepovažuje - vzhľadom na jeho obsah identický s obranou obžalovaného, ako aj s ohľadom na dobu, ktorá uplynula - za dôveryhodné, a to predovšetkým z tých dôvodov, že vina obžalovaného U. bola jednoznačne a nepochybné preukázaná a ďalej poukazuje na nasledovné:

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V priebehu trestného konania bol v procesnom postavení svedka vypočutý celý rad svedkov, súdni znalci a boli oboznámené listinné dôkazy zadokumentované v trestnom spise. Proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená vo vyššie citovanom ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Zásada voľného hodnotenia dôkazov, vybudovaná na vnútornom presvedčení orgánov činných v trestnom konaní, znamená teda myšlienkovú činnosť, ktorá vytvára pre súd možnosť dostatočného priestoru v rámci vlastnej úvahy k tomu, aby sám určil rozsah dokazovania a vykonal prípadnú selekciu navrhovaných dôkazov procesnými stranami v obsahovom kontexte významu navrhovaných dôkazov niektorou z procesných strán v porovnaní s množstvom, kvalitou a závažnosťou tých dôkazov, ktoré už boli vo veci vykonané. Dokazovanie v danej veci bolo vykonané v dostatočnej miere a je postačujúce na prijatie záverov pre súd.

Po správnom závere o vine obžalovaného, súd prvého stupňa následne správne - rozdielne ako v pôvodnom prvostupňovom rozsudku, avšak v súlade so závermi Stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, prijatého pod sp. zn. Tpj 57/2016 dňa 6. decembra 2016 (R 1/2017), týkajúceho sa zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 144 ods. 1 Tr. zák. vo vzťahu k ustanoveniam § 144 ods. 2 písm. e) a § 140 písm. a) Tr. zák., právne kvalifikoval skutok ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. formou účastníctva ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd postupoval správne a v súlade so zákonom aj pri opätovnom ukladaní trestu obžalovanému M. U., keď mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov. Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dôsledne vychádzal zo zákonných zásad, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska ukladania trestu, pričom neopomenul prihliadnuť na poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním predmetnej trestnej činnosti viedol riadny život, ale na druhej strane sa trestného činu dopustili verejne, čo je nepochybné nielen u samotného strelca, ale u všetkých osôb podieľajúcich sa na spáchaní skutku. Prvostupňový súd sa veľmi podrobne v odôvodnení napadnutého rozsudku zaoberal aj hodnotením osoby obžalovaného, jeho intelektovou úrovňou, ako aj otázkami príčetnosti v čase spáchania činu vychádzajúc zo záverov znaleckých posudkov znalcov z odboru psychiatrie a psychológie a správne dospel k záveru, že nie sú dôsledne naplnené zákonné podmienky na uloženie trestov na doživotie. Uvedené je v súlade s tým, že takýto trest nebol uložený obžalovanému ani v predchádzajúcom konaní, preto obžalovaný sa nemohol dostať do horšej situácie v porovnaní s predchádzajúcim uložením trestu, keďže k zrušeniu rozsudku došlo len na základe skutočností v jeho prospech. Uložený trest odňatia slobody obžalovanému U. vo výmere 25 rokov považuje aj najvyšší súd za správny a zákonný.

V súlade so zákonom rozhodol prvostupňový súd aj pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, pretože takýto postup je v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože obžalovaný bol odsúdený pre obzvlášť závažný zločin.

Prvostupňový súd opätovne v súlade so zákonom uložil obžalovanému aj ochranný dohľad, a to vo výmere troch rokov a takýto postup je v plnom súlade s ustanovením § 76 ods. 1 Tr. zák., pretože toto ochranné opatrenie sa obligatórne ukladá páchatelovi, ktorého súd odsudzuje na nepodmienečný trest odňatia slobody za obzvlášť závažný zločin.

Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkou obžalovaného, že trestné konanie trvá neprimerane dlho. Vec bola právoplatne skončená v primeranej lehote a po zrušení veci na základe mimoriadneho opravného prostriedku rovnako nie je možné dospieť k záveru, že by boli splnené podmienky pre konštatovanie neprimeranosti trvania trestného konania.

Pokiaľ ide o výrok o náhrade škody, neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že súd prvého stupňa uložil obžalovanému spoločne a nerozdielne spolu s už odsúdenými povinnosť nahradiť škodu, pričom takéto rozhodnutie nie je správne. Už odsúdení boli zaviazaní na náhradu škody v predchádzajúcom rozhodnutí, ktoré však vo vzťahu k nim nebolo zrušené. V tomto rozhodnutí preto nemal súd zaväzovať na náhradu škody aj ich. Keby sa však odvolací súd pokúsil napraviť nesprávnosť uvedeného výroku, rozhodol by v neprospech obžalovaného. Preto v zmysle zásady reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu) - keďže odvolanie vo veci podal iba obžalovaný, ktorý sa nemôže dostať do horšej pozície - nebolo možné pochybenie súdu napraviť, nakoľko skutočnosť, že bol zaviazaný na náhradu škody spoločne a nerozdielne s už odsúdeným je pre neho priaznivejšia. Pokiaľ súd ďalšie poškodené strany s ich nárokmi odkázal na civilný proces, toto rozhodnutie je správne, nakoľko zisťovanie presnej výšky škody by značne presiahlo rámec trestného konania.

Obžalovaný v odvolaní namietal nezákonnosť senátu súdu prvého stupňa, ako aj skutočnosť, že tento sa jeho námietkou zaujatosti nezaoberal. Toto tvrdenie nie je pravdivé, nakoľko Špecializovaný trestný súd sa námietkou zaujatosti zaoberal vo svojom rozhodnutí z 5. októbra 2018, sp. zn. BB-3T/34/2018 pri

rozhodovaní o väzbe a následne aj najvyšší súd v uznesení zo 16. októbra 2018, sp. zn. 4Tost/42/2018 doslova konštatoval: „Pre úplnosť záverom najvyšší súd dodáva, že postup súd prvého stupňa bol v celom rozsahu správny aj pokiaľ nekonal o námietke zaujatosti, ktorú obžalovaný postupne vzniesol proti všetkým sudcom konajúceho senátu, nakoľko bola odôvodnená len rozhodovacou činnosťou súdu, vytýkajúc fakticky procesný postup. O takejto námietke sa podľa § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná. Vo veci koná v súlade s Rozvrhom práce Špecializovaného trestného súdu na rok 2018 (časť B, VI. oddiel, bod 6) zákonný senát, nakoľko ak dovolací súd nerozhodne inak, po zrušení veci na základe mimoriadneho opravného prostriedku sa vec zapíše do súdneho registra tomu senátu, ktorý rozhodoval pred jeho zrušením; vec sa vedie pod novou spisovou značkou a súvislosť s pôvodnou vecou sa vyznačí na spisovom obale a v súdnom registri. Keďže nedošlo k zmene pôvodného senátu, naďalej je povinný prejednať vec tento senát. Nič na tom nemení ani nesúhlas obžalovaného a jeho námietka proti konajúcemu senátu.“.

Obžalovaný podal námietku zaujatosti aj proti predsedovi odvolacieho senátu poukazujúc na zmenu v zložení dovolacieho senátu, ktorú dovolací súd odôvodnil nasledovne: „V prvom rade, ak ide o otázku aktuálneho (zákonného) zloženia vo veci konajúceho dovolacieho senátu, v danom smere sa žiada poznamenať, že pre zostavenie tohto je rozhodujúci rozvrh práce najvyššieho súdu účinný k 16. septembru 2015, t. j. k dátumu nápadu veci na najvyšší súd. Oproti „pôvodnému“ zloženiu 5-členného senátu (vec vedená pod sp. zn. 1 TdoV 13/2015) nastala zmena v dvoch osobách, keďže pôvodne konajúci JUDr. Daniel Hudák zomrel a JUDr. Peter Krajčovič už k dnešnému dňu nevykonáva funkciu sudcu najvyššieho súdu. Posledne menovaných nahradili preto sudcovia uvedení v príslušnom rozvrhu práce ako ďalší v poradí, konkrétne JUDr. Peter Szabo a JUDr. Peter Paluda. Zároveň bolo rešpektované, že zo zákona sú v danej veci z konania vylúčení sudcovia skôr rozhodujúci v merite veci (v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 7/2012).“. K tomu odvolací súd dodáva, že z rozhodovania o dovolaní sú zo zákona vylúčení sudcovia skôr rozhodujúci v merite veci - teda v odvolacom konaní.

Pokiaľ ide o námietku zaujatosti vznesenú proti predsedovi senátu JUDr. Pavlovi Farkašovi, na túto predsa senátu reagoval vyjadrením z 19. februára 2019 s tým, že obžalovaný namieta procesný postup súdu, preto sa o takej námietke postupom podľa § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná, nakoľko obžalovaný namieta skutočnosť, že JUDr. Pavol Farkaš bol členom pôvodného odvolacieho senátu, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, preto nebude vo veci rozhodovať objektívne. Pre úplnosť je potrebné doplniť, že pôvodne bolo zloženie odvolacieho senátu 1To nasledovné: JUDr. Pavol Toman, JUDr. Gabriela Šimonová a JUDr. Pavol Farkaš. Keďže pôvodne konajúci predseda senátu JUDr. Pavol Toman už nevykonáva funkciu sudcu najvyššieho súdu a JUDr. Gabriela Šimonová a JUDr. Pavol Farkaš nie sú zaradení v spoločnom senáte, vec napadla (bola pridelená) - v súlade s Rozvrhom práce na rok 2019 - náhodným výberom do iného senátu ako 1 To - zhodou okolností do senátu, predsedom ktorého je práve JUDr. Pavol Farkaš. Uvedeným postupom došlo k zákonnému určení senátu a na strane jeho predsedu neboli dané žiadne okolnosti subjektívneho, či objektívneho charakteru, ktoré by mu bránili vo veci rozhodovať.

S poukazom na vyššie uvedené, po preskúmaní všetkých relevantných skutočností a pri viazanosti právnym názorom predtým konajúcich súdov, najvyšší súd rozhodol tak, že odvolanie obžalovaného M. U. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.